

Kvinden og Samfundet

Udgivet af

Dansk Kvindesamfund.

Nr. 20.

Kontor: Nørregade 33, St.

15. Maj 1900.

Udgaar hver Tirsdag.

16. Aarg.

Julie Laurberg.

Fotograf.

Hotel du Nord.

Indgang ad Porten. Elevator.

Emmy Thulstrup.
Hjemmelavet Konfekt,
tilkendt eneste

Panoptikon, V, 1. Sal o. G.
København. Telefon 19017.
Varerne bringes overalt.
Provinsordre effektueres pr. Omgaaende.

Dansk Kvindesamfunds

aarlige Delegeretmøde afholdes i Odense
Søndag den 20. og Mandag den 21.
Maj.

**Klager over Uregelmæssig-
hed i Forsendelsen bedes stil-
let skriftligt til Postvæsenet
— hjælper dette ikke da til
Bladets Kontor.**

Manuskripter der indleveres til
„Kvinden og Samfundet“ maa til Efter-
retning for Redaktionen være forsy-
nede med Navn og Adresse. Til
anonyme Skrivelser kan Red. ikke tage
Hensyn.

Redaktionen træffes hver Torsdag
fra Kl. 2—4 paa „Dansk Kvindesam-
fund“s Kontor, Nørregade 33, St.

Fra Beskyttelsens forjættede Lande.

IV.

Af den industrielle Sektions For-
handler paa den internationale
Kvindikongres forrige Aar meddele
vi følgende Oversigt. Vi vil der finde
Emnet: *særlig Fabriklovgivning for
Kvinden* belyst fra de forskellige
Sider.

Talernes Række aabnedes ved Mrs.
Hicks, Formand for de kvindelige
Rebslageres Forening. Emnet: *den
fødende Kvinde*. Standpunkt: at Spørgs-
maalet ikke maa betragtes fra et indi-
vidualistisk Synspunkt.

Den fødende Arbejderske er en af
Nationens vigtigste Individuer. Hun

Tandlæge Frøken Anna F. Hansen, Frederiksborggade 34.

er ikke blot selverhvervende, men ved
sit Arbejde bidrager hun til at øge
Nationalformuen. Dertil skænker hun
Landet dets fremtidige Slidere, uden
hvilke Nationen vilde synke i Forfald.
Det er derfor af højeste Vigtighed, at
hun bliver beskyttet. Ved at udstede
Love i dette Øjemed have ogsaa de
forskellige Stater anerkendt, at den
arbejdende Moders Liv og Velfærd er
en Statsinteresse. Men naar saa er,
maa Staten ogsaa gøre sin Pligt helt
ud og give Moderen, hvem den for-
byder at arbejde for Udkommet, en
Understøttelse og dette i en Form,
der ikke er ydmygende. Som det nu
er, bliver Loven ofte overtraadt til
Skade for baade Moder og Barn.

Fra den arbejdende Kvindes Syns-
punkt er det af største Betydning, at
hendes Arbejdskraft bevares saa længe
som muligt.

Fra et nationalt Synspunkt er det
ligelædes uheldigt, hvis Arbejderen
bliver fysisk ødelagt. Helligholdelsen
af Livet i Nationen bør være dens
store Opgave.

Frau Schlesinger (Østerrig).

I Følge Loven af 1885 er det
forbudt Kvinden at arbejde 4—6 Uger
efter Nedkomsten. Tre Aar senere
fråkom saa en Lov, der forpligter
enhver Arbejder, Mand eller Kvinde,
til at tilhøre en Sygekasse. I Indskud
betaler Arbejderne 2 % af deres Løn,
Arbejdsgiveren 1 % af den samlede
Lønningssum. I Sygdomstilfælde un-
der 20 Uger udholdes 60 % af
Lønnen; Mænd og Kvinder erholde lige
meget; for Barselkvinder er der et
lille Tillæg af 4—5 Floriner (omtrent
7—9 Kroner).

De organiserede Kvinder udgør ikke
fuldt 1 %, medens de organiserede
Arbejdere udgør 10 % af det hele
Antal.

I Wien varierer Lønnen fra 4 til
8 fl. i Ugen. Kun enkelte, meget
dygtige, kan naa op til 9, 10 fl.

Den Undersøgelse, som Kvinderne
satte i Gang i 1896, fremviser ogsaa
et forfærdeligt Billede paa Elendighed.
Mangel paa ordentlig Føde, ordentlig
Bolig, Mangel af en hver Art holder
Arbejdersken i de store Byer nede,
og paa Landet er det endnu værre.
Og dog viger Kvinden ikke tilbage
for de tungeste Arbejder. Man kan se
Kvinder, endog i stærkt fremskredet
Svangerskab, slæbe sig op ad Murer-
nes Stiger, bærende tunge Byrder paa
Hovedet. De er i Østerrig tidt Mu-
rernes Haandlangere.

Læge Emmy R. Neukirchs Tandklinik. 56, 1., Nørre Farimagsgade.

Miss Irwin (Sekretær for Glas-
gows kvindelige Fagraad).

Arbejdets Regulering ved Lov har
endnu større Betydning for Kvinden end
for Manden, fordi hun saa vanskeligt
formaar at benytte Organisationen til
at afhjælpe Mangler. Men hvad der
er af Vigtighed er, at en Undersøgelse
af Arbejdsforholdene finder Sted, inden
Lovgivningen griber ind.

Det har mødt uovervindelige Van-
skeligheder at faa Kvinderne organi-
serede i nogen videre Udstrækning,
og de Foreninger, der har Organisa-
tionen paa deres Program have nu
maattet forandre deres Taktik. De
arbejde nu paa ved Lovgivningen at
vinde de Fordele, de havde ventet sig
af Organisationen.

Et Højdemaal af Arbejdstid er
bestemt ved Lov, men da Lønnen er
saa yderst lav, maa Kvinderne tage
ekstra Arbejde med sig hjem. For-
delen ved den lovbestemte Arbejdstid
er altsaa kimerisk.

Lady Knightly of Fawcley
kunde ikke undlade at trække den
meget upopulære Side af Sagen frem,
nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt særlig
Lovgivning for Kvinden vil ude-
lukke hende fra hendes Erhverv.
Sikkert vil det ikke gavne Kvindernes
Sag, at Lovgivningen udsætter Ar-
bejdsgiveren for al Slags Plagerier,
saasnart den Arbejdskraft han benyt-
ter er kvindelig. Hun troede, at det
ville være heldigere at udstrække Be-
skyttelsen ogsaa til Mændene.

Mrs. Sidney Webb (Englands mest
berømte kvindelige Statsøkonom).

I Følge min Mening er det nød-
vendigt, at Lovgivningen regulerer
Arbejdsbetingelserne for alle Løn-
arbejdere, Mænd, Kvinder, Børn.
Hvis Løven ikke træder imellem, vil
Arbejderne blive udnyttede til den
yderste Grad, og som Følge deraf blive
mere udygtige til Erhverv.

Der maa sættes en Stopper for et
saadant Misbrug, og det ikke udeluk-
kende — maaske ikke en Gang
hovedsagelig — af humane Grunde.
Sagen er, at en Svækkelse af Arbej-
derne vil hindre vor Nation i dens
Stræben efter industriel og kommerciel
Overvægt over andre Folk. Det ligger
ikke i Arbejdsgiverens Interesse, som
han sparer paa sine Maskiner, saaledes
ogsaa at spare paa den levende Ar-
bejdskraft; thi denne kan stadig for-
nyes uden Udgifter, imens den udslidte
Arbejdskraft falder Barmhjertigheden
eller Fattigvæsenet til Byrde.

Det er en positiv Fordel for Eng-
land, Tyskland og Schweiz, at disse
Lande har forstaaet Værdien og Nyttén

Tandlæge Fru Tofte-Siesbye, Amagertorv 31.

af systematisk Fabriklovgivning. Men
hermed har jeg ikke villet gaa udenom
Spørgsmaalet om særlige Beskyttelses-
love for Kvinden.

Kan vi, der tro paa Nyttén af
Fabriklovgivning i det Hele, kan vi
gaa med ogsaa til disse? Ja, ube-
tinget. Og dette ikke af den Grund,
at en Lov, der tillæmpes for Kvinden,
ogsaa vil medføre en Regulering for
de Mænd, som de arbejder sammen
med. Saaledes er det sket i vor store
Bomuldsindustri. Men det kan være
en Tilfældighed*).

Nej, det er fordi vi ganske be-
stemt maa hævde, at Reguleringen
hæver de regulerede baade økonomisk
og socialt**).

En Lov, der bestemte samme Løn,
samme Arbejdstid og samme sanitære
Betingelser for alle, vilde være en
komplet Meningsløshed. Fabriklov-
givningen maa tværtimod stille hen til
at blive mer og mer specialiseret, og
i sin Helhed vil den ikke komme til
at tage Hensyn til Køn.

Men der er jo særlige Tilfælde,
der kun kan tillæmpes for Kvinden.

Hvis det f. Eks. bliver fysiologisk
bevist, at Kvinden som Kvinde er
mer modtagelig for Blyforgiftning end
Manden, saa maa vi i Samfundets
Navn forlange, at der tages Forholds-
regler, der ikke behøve at tillæmpes
ogsaa for Mændene.

Vi maa bort fra denne Tanke om
Rivaliseren mellem Kønnene. Hvert
Sæt Arbejdere maa søge at vinde frem
til de Arbejdsbetingelser, der passe
til de foreliggende Tilstande. Disse
vil veksle fra Fag til Fag, fra Køn
til Køn, men uden disse Forholds-
regler vil Nationen ikke naa sit Højde-
maal af Styrke, og Kvinderne som
Følge deraf gaa tabt af deres Højde-
maal af Udvikling.

Mme Bévilon (Frankrig).

Vi se hvorledes Mændene i alle
Klasser søger at stænge Kvinden ude
fra Adgang til Erhverv (det vellønnede
forstaar sig). I Frankrig have vi
mange Beviser derpaa. Vi ved, at Mlle
Chauvin, trods sine Eksaminer nægtedes
Ret til at føre Sager for Domstolene. Vi
ved, at de kvindelige Medicinere sta-
dig møder megen Uvillie. Indenfor
Industrien raser dette Kvindehad med
samme Styrke. Sukkerbagernes For-
bund har ligefrem protesteret mod
Kvindes Anvendelse i deres In-

*) „Tilfældigheden“ er, som vi allerede
har set, at Kvinderne i dette Fag er i afgjort
Flertal. Red.

**) Beviset herfor er desværre udeladt af
den berømte Statsøkonom. Red.